

Krok po kroku **UKŁAD RATALNY**

**dla
płatników
składek**

**dla przedsiębiorców opłacających
składki tylko na własne ubezpieczenia**

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Co to jest układ ratalny?

Układ ratalny to możliwość spłaty zadłużenia z tytułu składek w miesięcznych ratach, w okresie uzgodnionym z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Co Ci da rozłożenie zadłużenia na raty?

- ➔ Będziesz mógł spłacać zadłużenie przez dłuższy okres.
- ➔ Od następnego dnia po dniu, w którym złożysz wniosek o rozłożenie zadłużenia na raty, ZUS nie będzie naliczał odsetek, a jedynie opłatę prolongacyjną. Stanowi ona 50% stawki odsetek za zwłokę obowiązującej w dniu podpisania umowy.
- ➔ Zostanie zawieszona prowadzone postępowanie egzekucyjne.

Co ZUS może rozłożyć na raty?

- ➔ Na raty ZUS może rozłożyć całe Twoje zadłużenie.

Zobacz, jak to wygląda na poniższym schemacie:

Należności z tytułu składek na:		Za osobę prowadzącą działalność
Ubezpieczenia społeczne	emerytalne	x
	rentowe	x
	chorobowe	-
	wypadkowe	x
Ubezpieczenie zdrowotne		x
Fundusz Pracy		x
Fundusz Emerytur Pomostowych		x

➔ TO MOŻE ZOSTAĆ ROZŁOŻONE NA RATY

Co musisz zrobić, aby ubiegać się o rozłożenie zadłużenia na raty?

- ➔ Musisz złożyć wniosek wraz z uzasadnieniem.
- ➔ Musisz opłacać bieżące składki, jeżeli nadal prowadzisz działalność.
- ➔ Jeśli masz zadłużenie w ZUS z tytułu kosztów egzekucyjnych, to musisz je zapłacić lub wystąpić z wnioskiem o rozłożenie ich na raty.

Co powinien zawierać wniosek o rozłożenie zadłużenia na raty:

- ➔ informację o tym, co chcesz, aby ZUS rozłożył na raty (okres zadłużenia, kwota zadłużenia),
- ➔ Twoją propozycję spłaty zadłużenia – termin płatności rat, ich liczbę i wysokość,
- ➔ wskazanie powodów zaprzestania (lub niepełnego) opłacania składek,
- ➔ wyczerpującą informację i uzasadnienie wskazujące, że nie jesteś w stanie jednorazowo uregulować zadłużenia,
- ➔ określenie rodzaju pomocy publicznej, o jaką się ubiegasz, jeżeli nadal jesteś przedsiębiorcą (o pomocy publicznej szerzej piszemy w dalszej części ulotki).

Podstawowe dokumenty, jakie powinieneś dołączyć do wniosku:

- ➔ oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz sytuacji materialnej (formularze dostępne w ZUS lub na stronie www.zus.pl),
- ➔ dokumenty obrazujące Twoją kondycję finansową oraz możliwości płatnicze (np. roczne zeznania PIT, wyciąg z księgi przychodów i rozchodów, za ostatnie 3 lata),
- ➔ dokumenty dotyczące pomocy publicznej – jeżeli nadal jesteś przedsiębiorcą.

UWAGA! Zakres pozostałych dokumentów, jakie powinieneś dołączyć do wniosku, zależy od rodzaju prowadzonej działalności i formy opodatkowania.

Uwzględniając powyższe, pracownik ZUS ustali, jakie dokumenty powinieneś złożyć, o czym zostaniesz poinformowany pisemnie lub, jeżeli wskażesz adres e-mail, za pomocą poczty elektronicznej.

Informacja dotycząca zakresu wymaganej dokumentacji dostępna jest na stronie www.zus.pl.

Jak możesz złożyć wniosek:

- ➔ p i s e m n i e – za pośrednictwem poczty lub firmy kurierskiej bądź osobiście w każdej jednostce ZUS,
- ➔ u s t n i e d o p r o t o k o ł u (w jednostce ZUS) – protokół powinien być podpisany przez Ciebie oraz przez pracownika ZUS, który go sporządził,

- ➔ **e l e k t r o n i c z n i e** – za pomocą portalu pod adresem pue.zus.pl, który jest częścią Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE). Aby wysłać wnioski do ZUS i otrzymywać odpowiedzi za pośrednictwem portalu, czyli skrzynki podawczej ZUS, musisz posiadać profil PUE oraz podpis elektroniczny, czyli bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany przy użyciu kwalifikowanego certyfikatu, albo podpis elektroniczny potwierdzony profilem zaufanym elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP). Jeśli nie posiadasz profilu PUE, najpierw powinieneś zarejestrować się na pue.zus.pl, a następnie w ciągu 7 dni udać się do dowolnej jednostki ZUS w celu zaufania (czyli uwierzytelnienia) swojego profilu. W jednostce ZUS możesz również bezpłatnie uzyskać podpis elektroniczny potwierdzony profilem zaufanym ePUAP. Jeśli posiadasz już profil zaufany ePUAP lub certyfikat kwalifikowany, możesz sam za ich pomocą uwierzytelnić swój profil PUE podczas rejestracji na portalu i wówczas wizyta w placówce ZUS nie jest konieczna. Więcej informacji na ten temat znajdziesz na stronie pue.zus.pl lub www.zus.pl,
- ➔ **t e l e f o n i c z n i e** – za pośrednictwem Centrum Obsługi Telefonicznej (COT): 22 560 16 00¹ – z telefonów stacjonarnych i komórkowych. Aby złożyć wniosek w tej formie, musisz mieć profil na platformie PUE. Następnie, gdy zostaniesz uwierzytelniony przez podanie loginu PUE i kodu PIN do kanału telefonicznego, powinieneś w rozmowie telefonicznej zlecić konsultantowi COT złożenie w Twoim imieniu wniosku. W celu udokumentowania faktu złożenia przez Ciebie wniosku rozmowa z konsultantem COT zostanie nagrana. Musisz też podać adres e-mail, na który ZUS prześle Ci wykaz dokumentów, jakie powinieneś złożyć w jednostce ZUS, aby wniosek mógł zostać rozpatrzony.

Kiedy ZUS może pozostawić Twój wniosek bez rozpoznania?

Jeżeli pomimo wezwania nie złożysz w wyznaczonym przez ZUS terminie:

- ➔ dokumentów przedstawiających Twoją aktualną sytuację finansową,
- ➔ dokumentów ubezpieczeniowych umożliwiających ustalenie okresu obowiązku opłacania składek i wysokości należności – wyłącznie w przypadku, gdy w przekazanych do ZUS dokumentach występują nieprawidłowości,

¹ Koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym. Jeżeli chcesz się dowiedzieć więcej na ten temat, zajrzyj na stronę pue.zus.pl.

- ➔ informacji o rodzaju pomocy publicznej, o jaką się ubiegasz, oraz związanych z danym rodzajem pomocy publicznej dokumentów.

Kiedy ZUS może Ci odmówić rozłożenia zadłużenia na raty?

ZUS może Ci odmówić rozłożenia zadłużenia na raty np. wtedy, gdy:

- ➔ mimo obowiązku nie będziesz opłacał składek bieżących należnych po dniu złożenia wniosku,
- ➔ z historii dotychczasowej współpracy wynika, że podejmowane przez Ciebie działania związane z posiadanym zadłużeniem nie miały na celu jego spłaty, a jedynie były działaniami na zwłokę,
- ➔ pomimo wyrażanych dotychczas zgód na spłatę zadłużenia w ratach nie dotrzymałeś warunków spłaty.

Rozłożenie zadłużenia na raty następuje w formie umowy cywilnoprawnej podpisanej przez Ciebie i przedstawiciela ZUS. Jeżeli złożysz wniosek elektronicznie, umowa zostanie Ci przesłana na wskazany adres e-mail. Po jej wydrukowaniu w dwóch egzemplarzach i podpisaniu oba egzemplarze powinieneś przesać do ZUS w celu złożenia podpisu przez przedstawiciela Zakładu. Po podpisaniu jeden egzemplarz zostanie Ci odesłany.

Kiedy umowa o rozłożenie zadłużenia na raty ulegnie rozwiązaniu?

Umowa ulegnie rozwiązaniu, jeżeli:

- ➔ nie wywiążesz się z obowiązku opłacania składek bieżących w pełnej wysokości (wraz z należnymi odsetkami), których termin płatności przypadał w dniu bądź po dniu zawarcia umowy, przez okres dłuższy niż 14 dni od dnia ich wymagalności, i gdy różnica składek wynikająca z tego tytułu przekracza kwotę odpowiadającą wysokości kosztów upomnienia,
- ➔ nie opłaciłeś dwóch rat (na wszystkie fundusze łącznie), których termin wymagalności upłynął,
- ➔ opłacasz raty w częściowej wysokości, przy czym łączna kwota niedopłat przekroczyła 5% należności z tytułu składek objętych umową (wraz z opłatą prolongacyjną),
- ➔ nie opłacisz należności objętych umową w terminie płatności ostatniej raty wynikającym z harmonogramu spłaty,

- ➔ zostaną ujawnione nowe okoliczności, nieznanne, lecz istniejące w dniu podpisania umowy, z których wynika, że wprowadziłeś ZUS w błąd w celu uzyskania ulgi w spłacie należności i uniknięcia egzekucji,
- ➔ złożysz pisemne oświadczenie o odstąpieniu od realizacji umowy,
- ➔ Komisja Europejska wyda decyzję o obowiązku zwrotu pomocy publicznej².

Co możesz zrobić, gdy w trakcie realizacji umowy o rozłożenie zadłużenia na raty Twoja sytuacja finansowa ulegnie zmianie?

Jeżeli w trakcie realizacji umowy Twoja sytuacja finansowa ulegnie zmianie, możesz wystąpić do ZUS z wnioskiem o zmianę warunków udzielonej ulgi, przez co należy rozumieć:

- ➔ zmianę terminu płatności rat lub ich wysokości,
- ➔ skrócenie lub wydłużenie okresu spłaty należności.

U W A G A ! • *Zmiana warunków umowy następuje w formie aneksu do umowy już podpisanej.*

- *Do czasu podpisania aneksu do umowy obowiązują warunki spłaty należności wskazane w umowie.*
- *Zmiana warunków umowy może dotyczyć tylko tych należności, których termin płatności jeszcze nie upłynął.*

Co to jest pomoc publiczna?

Przepisy dotyczące pomocy publicznej mają zastosowanie tylko do przedsiębiorców, tj. osób prowadzących działalność gospodarczą, w chwili ubiegania się o ulgę lub umorzenie.

U W A G A ! *ZUS nie udziela pomocy w formie przekazania przedsiębiorcy środków pieniężnych. ZUS udziela pomocy w formie: umorzenia należności z tytułu składek, rozłożenia należności z tytułu składek na raty oraz odroczenia terminu płatności składek bieżących.*

Pomoc publiczna to taka pomoc, która spełnia łącznie cztery warunki:

- ➔ udzielana jest przez państwo – w tym przypadku ZUS,

² Rozporządzenie Rady WE nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 83 z dnia 27 marca 1999 r. z późn. zm.).

- ➔ stanowi korzyść dla przedsiębiorcy, ponieważ pomoc jest udzielana przez ZUS na lepszych warunkach niż oferowane na rynku, np. w banku,
- ➔ ma charakter selektywny, czyli nie otrzymują jej wszyscy przedsiębiorcy,
- ➔ zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa negatywnie na wymianę handlową między państwami członkowskimi Unii Europejskiej – dlatego musi być monitorowana.

Jakich rodzajów pomocy publicznej może udzielić ZUS:

- ➔ pomocy *de minimis*,
- ➔ pomocy mającej na celu naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami.

Płatnikom opłacającym składki tylko na własne ubezpieczenia jest udzielana głównie taka właśnie pomoc publiczna. O tych rodzajach pomocy mówimy dalej.

Jeżeli natomiast chcesz się dowiedzieć więcej o pomocy na restrukturyzację, zajrzyj do ulotki *Krok po kroku – układ ratalny dla przedsiębiorców opłacających składki za zatrudnionych pracowników* lub na stronę www.zus.pl.

Kiedy ZUS może udzielić pomocy de minimis?

Gdy łączna wartość pomocy *de minimis* udzielanej Ci jako przedsiębiorcy nie przekracza 200 000 euro w okresie 3 lat podatkowych.

UWAGA!

Odrębne progi pomocy de minimis obowiązują w sektorze:

- *drogowego transportu towarów – 100 000 euro w okresie 3 lat podatkowych,*
- *rybołówstwa i akwakultury – 30 000 euro w okresie 3 lat podatkowych + ustalony dla Polski górny limit krajowy (łączna kwota pomocy de minimis przyznanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w tym sektorze) – 41 330 000 euro w okresie 3 lat podatkowych,*
- *rolnictwa – 15 000 euro w okresie 3 lat podatkowych + ustalony dla Polski górny limit krajowy (łączna kwota pomocy de minimis przyznanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w tym sektorze) – 225 700 000 euro.*

Jakie dokumenty trzeba złożyć przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*?

- ➔ Wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis*, jakie otrzymałeś w roku, w którym ubiegasz się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat (może być to również Twoje oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie albo oświadczenie, że nie otrzymałeś pomocy *de minimis* w tym okresie).
- ➔ „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*” (druk formularza dostępny w ZUS oraz pod adresem www.uokik.gov.pl/wzory_formularzy_pomocy_de_minimis.php).
- ➔ „Formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę” – w przypadku ubiegania się o pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (druk formularza dostępny w ZUS oraz na stronie www.dziennikustaw.gov.pl/D2010121081001.pdf).

Kiedy ZUS może udzielić pomocy na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami?

ZUS może udzielić takiej pomocy, gdy:

- ➔ poniósłeś szkodę,
- ➔ pomiędzy poniesioną szkodą a klęską żywiołową lub innym nadzwyczajnym zdarzeniem istnieje bezpośredni związek przyczynowy,
- ➔ celem pomocy jest przywrócenie stanu sprzed klęski żywiołowej lub innego nadzwyczajnego zdarzenia (a nie rozwój firmy lub zapobieżenie stratom, które mogą dopiero nastąpić).

Klęska żywiołowa to np. powódź, susza, lawina, trzęsienie ziemi. Inne nadzwyczajne zdarzenie to np. strajk, atak terrorystyczny.

Wysokość strat wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenie musi być precyzyjnie oszacowana i udokumentowana. ZUS może w tej sytuacji udzielić pomocy, ale tylko do wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy poniesionymi stratami a otrzymanym odszkodowaniem.

PRZYKŁAD Jeżeli:

- oszacowane straty wynoszą 1 000 000 zł,
- otrzymane odszkodowanie wynosi 200 000 zł,

to wartość pomocy publicznej udzielonej w formie układu ratalnego na spłatę należności z tytułu składek nie może przewyższać kwoty 800 000 zł.

Jakie dokumenty trzeba złożyć przy ubieganiu się o pomoc na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami:

- ➔ oświadczenie o nieotrzymaniu pomocy udzielanej na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi nadzwyczajnymi zdarzeniami – w przypadku nieotrzymania takiej pomocy,
- ➔ dokumentację potwierdzającą wartość poniesionych strat powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub innego nadzwyczajnego zdarzenia oraz kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczenia,
- ➔ „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc w rolnictwie lub rybołówstwie, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie” (druk formularza dostępny w ZUS oraz na stronie www.uokik.gov.pl/wzorz formularza_inna_niz_pomoc_de_minimis.php).

Gdzie znajdziesz informacje dotyczące rozłożenia należności z tytułu składek na raty:

- ➔ w każdej jednostce ZUS w sali obsługi klientów,
- ➔ na stronach www.zus.pl oraz pue.zus.pl,
- ➔ w Centrum Obsługi Telefonicznej (COT): 22 560 16 00³ – z telefonów stacjonarnych i komórkowych.

Ulotka ma charakter informacyjny i nie stanowi wykładni prawa.

³ Koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym.

Warszawa, sierpień 2015 r.

www.zus.pl

Platforma Usług Elektronicznych: pue.zus.pl

Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS:

[22 560-16-00](tel:225601600)* dla tel. stacjonarnych i komórkowych

(pon.–pt. w dni robocze w godz. 7.00–18.00)

* koszt połączenia według umowy klienta z operatorem telekomunikacyjnym

Skype: [zus_centrum_obsługi_tel](https://www.skype.com/name/plus/zus_centrum_obsługi_tel) e-mail: cot@zus.pl